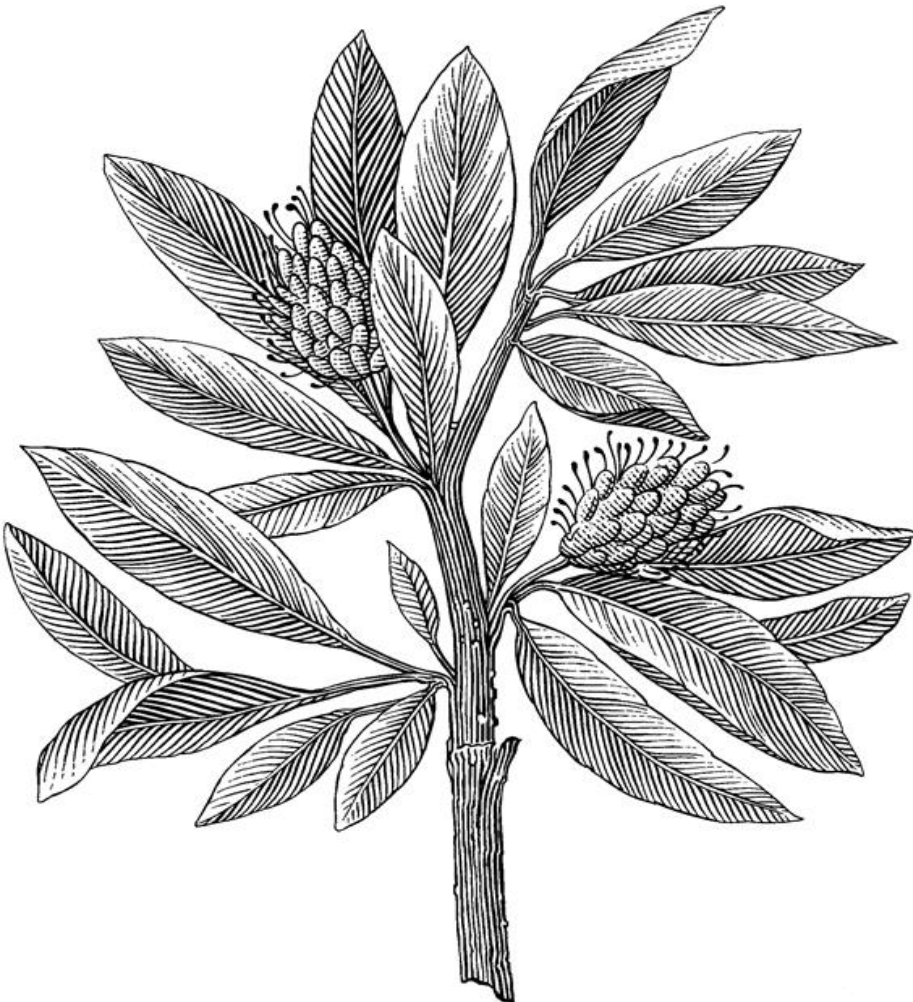

Självständigt arbete inom det fritidspedagogiska området, 15hp

Musik och relationsbyggande i fritidshemmet

En kvalitativ undersökning om hur fritidspersonal ser på sambandet mellan relationer och musik i fritidshemmet

English: Building relations and the use of music in the leisure home

Författare: Alexander Johnsson & Johannes Johnsson

Handledare: Niklas Elofsson

Examinator: Lena Glaés-Coutts

Termin: VT-19

Ämne: Didaktik

Nivå: Kandidat

Kurskod: 2GN01E

Abstract

Denna studies syfte är att undersöka hur fritidspersonal upplever att de arbetar både med relationsskapande samt musik som ett relationsskapande verktyg. Studien vill också belysa hur fritidspersonalen upplever hur musik kan hjälpa elevernas välmående. Metoden för studien är en kvalitativ metod som utnyttjar olika former av intervjuer för att få fram empirin.

Resultatet av denna studie visar att relationer är det viktigaste fritidspersonalen kan arbeta med då all pedagogisk verksamhet bygger på goda relationer mellan elever och personal. Respondenterna överlag ställer sig positivt till att musik kan användas till relationsskapande. Respondenterna nämner även vikten av det sociala lärandet.

Nyckelord

Musik, välmående, fritidshem, relationsskapande

Innehållsförteckning

Inledning	4
Syfte	5
Tidigare forskning	5
Relationsskapande	5
Musik	6
Musik som gemenskap	8
Sammanfattning av tidigare forskning	8
Teoretiskt ramverk/Begrepp	9
Sociala lärandet	9
Relationsskapande	10
Begrepp	10
Metod	11
Intervjuer inom en fenomenologisk ansats	11
Urval	11
Genomförande	12
Etiska överväganden	12
Datainsamling	13
Resultat	14
Relationsskapande	14
Musik på fritidshemmet	14
Musik som relationsskapande verktyg	15
Välmående med hjälp av musik	16
Analys	16
Relationsskapande	17
Musik på fritidshemmet	17
Musik som relationsskapande verktyg	18
Välmående med hjälp av musik	19
Diskussion	20
Metoddiskussion	21
Forskningsluckor till framtida forskare	21
Referenser	22
Bilagor	24
Missivbrev	24
Bilaga 2	25

Inledning

Enligt Dahl (2014) är relationer det viktigaste skolan arbetar med då det är grunden för allt pedagogiskt arbete. Hon menar att utan fungerande relationer kan inte skolan eller fritidshemmet utföra sin dagliga verksamhet. Även Skolverket (2019) menar att tillitsfulla relationer skapar en miljö där lärare och elev kan samspela och utvecklas mest fördelaktigt. Vad vi upptäckt under de perioder vi har varit ute på VFU är att antalet konflikter ökar, det vill säga, relationerna inte är optimala på fritidshemmen. Vi vill undersöka hur fritidspersonal jobbar med relationsskapande, hur de bildar goda relationer på fritidshemmet.

“Undervisningen ska ge eleverna möjlighet att utveckla goda kamratrelationer samt känna tillhörighet och trygghet i elevgruppen.” (Skolverket, 2018). På fritidshemmet ska eleverna få möjlighet att träffa sina kompisar i en mer fri miljö. Det vill säga, en miljö som inte är präglad av skolans fasta regler. Skolverket (2019) skriver att det finns olika metoder för att få elever till att utveckla goda kamratrelationer. Dessa metoder handlar alla om att samarbeta med andra och låta yngre träffa äldre.

Då skolan har en ökad påverkan på elevers välmående, det vill säga en ökad känsla av stress eller svårigheter att somna på kvällarna. Dessa bekymmer kan bero på bullrig skolmiljö eller otrygghet till gruppen (Bris, 2019). En av eleverna som Ihrskog (2006) har intervjuat säger att hon använder musik när hon är på dåligt humör för att det hjälper henne att bli på bättre humör.

“Att få prata, lyssna på musik, spela spel eller läsa, är tillfällen när de kan umgås. Men de kan lyssna på olika musik eller läsa var sin bok oberoende av varandra, det viktiga är att de sitter bredvid varandra eller i samma rum, de vill vara tillsammans sida vid sida.” (Ihrskog, 2006)

Musik har en stor påverkan på barns relationer i dagens samhälle och därför har vi även valt att undersöka om hur fritidshemmen ser på musik som ett relationsskapande verktyg. En parallell som vi själva drar med musik och relationer är *mindfulness*. I denna studie syftar vi inte själva teorin *mindfulness* utan vi använder just ordet som ett samlingsnamn. Vi kopplar *mindfulness* till de positiva effekterna som musik har. Dessa inkluderar då stressreducering och en lugnande effekt.

Syfte

Syftet med studien är att synliggöra hur fritidspersonal upplever att de arbetar med relationsskapande på fritidshemmet och om musik har någon påverkan på elevers välmående.

Forskningsfrågor

Hur upplever fritidspersonal att de jobbar med relationsskapande?

Har musik har någon påverkan på elevers välmående enligt fritidspersonal?

Hur upplever fritidspersonal att de arbetar med musik som relationsskapande verktyg?

Tidigare forskning

I detta kapitlet kommer tidigare forskning inom vårt område presenteras.

Forskning på just relationsskapande på fritidshemmet är mycket begränsad och därför kommer vår forskning mer vara riktad på relationsskapande och musik i övriga skolformer.

Relationsskapande

Dahl (2014) har utfört en studie som berör hur fritidspedagoger arbetar med elevers relationer. Denna studie utfördes på två olika arbetslag med fyra utbildade lärare i varje. Resultatet i studien pekar på att elever ofta bildar relationer med elever av samma kön eller de som är mest lika sig själva. Det vill säga de som har samma intressen.

Dahl (2014) kopplar barns känslomässiga- samt sociala behov till den intellektuella utvecklingen. Hon menar att barn måste få en viss intellektuell stimulans annars kan de inte uppfylla kraven de har på både det sociala planet och det känslomässiga. En gren av den intellektuella utveckling är berikade kulturella möten. Här kommer musiken in i bilden. Resultatet i studien visar att eleverna på fritidshemmet behöver olika rum som utmanar dem att göra saker tillsammans med andra. Det vill säga relationsbyggande. Dahl (2014) skriver att relationsbyggande på fritidshemmet beror på många faktorer, mycket av det är lärarens ansvar. Hon menar att det finns barn som har problem med att bilda relationer med andra och behöver därför stöd utifrån. Det kan vara hjälp från lärare eller från andra kompisar.

Ihrskog (2006) har gjort en studie som handlar om barn och ungdomars kompisrelationer när det kommer till sitt egna identitetsskapande. Denna studie utfördes på tio stycken elever som var tolv år gamla. Resultatet av denna studien visar på att det är viktigt att ha en kompis när det kommer till att skapa en hälsosam självidentitet.

Relationsskapande bland barn sker när barnen är som mest lika. Den likheten gör att de lättare kan knyta band mellan varandra (Ihrskog 2006). Just bland barn är vänskapsrelationer de viktigaste relationerna och tillför oftast helt andra funktioner än vad relationen mot vuxna kan. De bästa förutsättningarna för att skapa goda relationer inkluderar att barnet har en god självuppfattning. Barnet kan då se på sig själv och förstå hur det ska bete sig när den möter andra människor. På så sätt har barnet enklare att hitta en grupp där barnet känner sig välkommen och känner en tillhörighet till de andra i samma grupp (Ihrskog, 2006).

Heintz (2018) studie bygger på att utveckla kunskapen om hur elever bygger relationer mellan varandra och hur de bildar en vänskap. Studien är gjord på 23 elever som är mellan tio-elva år gamla. Resultatet visar att elever påverkas av vilken grupp de tillhör. Handlar det om en större grupp inom skolvärlden känner eleverna en större tillhörighet som helhet men i en mindre gruppkonstellation känner elever en större känsla av samhörighet. I den större gruppen använder elever en mer "alla får vara med" - attityd men inte i en mindre grupp.

Heintz (2018) menar att vänskap, vilket är en form av relationer, är en spegling mellan två eller fler individers kulturella sammanhang och kontexter. Hon beskriver även detta som att vänskap påverkas av social klass samt kulturell bakgrund.

Hanssons (2012) studie lyfter vikten av ömsesidig respekt mot var och en i en relation. Studien är gjord på 69 elever på två olika skolor i Sverige. Semikonstruerade intervjuer användes som studiens metod. Resultatet visar att den ömsesidiga respekten mellan eleverna bildar de absolut starkaste relationerna då de inte baseras på misstro eller brist på respekt gentemot varandra. Att eleverna kommunicerar med varandra lyfter Hansson (2012) som något som är enormt viktigt i sitt resultat. Då eleverna socialiserar med andra elever bygger de upp den ömsesidiga respekten för varandra. Att eleverna även finns där för sina kompisar då de går genom något tufft eller svårt bygger också upp denna respekt.

Musik

Forresters (2010) studie vill undersöka om musik har någon påverkan på barns tidiga musikaliska utveckling. Studien använder en observation av ett barn under tiden ett år till tre år och tio månader. Resultatet visar att det finns samband mellan musikalitet, ordanvändning, berättande utveckling och interpersonella färdigheter.

Forrester (2010) skriver att musik finns med redan när barn är spädbarn. Han menar att rytmen finns hos barn redan innan de är kapabla att prata. Att lyssna på sin moder under tiden som barnet jollrar lär sig barnet turtagning vilket i sin tur visar en förmåga att förstå rytm. Att förstå detta ger en utomordentlig grund för att få en uppfattning på vad musik och musicerande innebär.

Campbells (2000) studie bygger på att hon har observerat ett tiotal barn och ungdomar. Hon ville undersöka hur stor plats musik har i barns liv. Resultatet var att barn använder musik i en större utbredning än vad vuxna tror.

Campbell (2000) skriver att barn har en tendens till att använda musik mer än vad vi vuxna tror. Ett exempel på detta är då barn leker med varandra eller interagerar med andra barn. Olika former av ramsor eller sånger är extremt viktiga i leken.

Campbell (2000) påpekar även att leksaker som barn köper eller tittar på i leksaksbutiker uppmuntrar barn till att musicera på ett eller annat sätt. Oftast genom att vokalisera olika former av ljud eller ramsor. Hon tar även upp en viktig poäng då hon förklarar att barn ofta har någon form av låt eller melodi som spelas i deras huvud mer eller mindre hela tiden. Campbell (2000) menar att musik är en viktig del i barns uppväxt då de får utlopp för deras känslor. Då Forrester (2010) skriver att barn lär sig musik tidigt med hjälp av modern går det att knyta samman med det Campbell (2000) skriver om ramsor. Att, i detta fall, modern använder sig av ramsor för att lära barnet. Forrester (2010) skriver att ramsan "Tittut" är en väldigt effektiv ramsa för barnet att förstå rytm då den spelas med mer eller mindre samma intervall varje gång.

Danielsson (2012) studie analysera ungdomars användning av musik i vardagen och förhållandet detta har med deras identitet. Studien är utförd på 15 stycken elever i åldrarna 14-15 på två olika skolor. Resultatet av studien visar att eleverna väljer musik annorlunda om de är i skolan eller om de är själva. Om eleverna är i skolan väljer de musik som främjar deras offentliga bild. Danielsson (2012) skriver att vuxnas användning av musik speglar deras identitet lika väl som ett fingeravtryck, ingen är den andra lik. Att användning av musik i offentliga miljöer stärker individens anknytning till den specifika platsen. Då musik även påverkar olika sinnen och egenskaper i hjärnan, såsom minnet och identitetsskapandet, kan musik vara ett ämne som både för samman människor men kan även starta stora diskussioner.

Auerbach & Delports (2018) studie baseras på en undersökning som är gjord under tio veckor på en fritidsgård i Sydafrika. Metoderna för denna undersökning var observationer, fältnoteringar samt intervjuer. Målet med undersökningen var att utveckla vissa aspekter av *mindfulness*. Resultatet visade sedan att eleverna blev mer medvetna om sig själv och andra samt att de fick en förbättrad koncentrationsförmåga.

Auerbach & Delpont (2018) skriver att barn nuförtiden inte lyssnar på musik utan de enbart hör musik. De menar att om barn bara hör musik missar de många fördelar som ingår i lyssnandet. Resultatet i deras studie visar att elever som har mycket mer musikundervisning blir mer medvetna om andra i sin närvaro. Eleverna kände en gemenskap när de skapade och lyssnade på musik tillsammans med andra.

Resultaten från Scheids (2009) studie visar att barn och ungdomar använder musik som ett medel för att finna sin egen identitet; antingen i sig själva eller i en större grupp. Metoderna som denna studie bygger på är både kvantitativa och kvalitativa metoder. Den kvantitativa metoden var en enkätundersökning och den kvalitativa metoden var observationer samt intervjuer. Studien visar att musik skapar känslor. Musik kan ”peppa eleverna eller utlösa en sorgsen känsla. Musik kan vara både något personligt eller något som kan upplevas tillsammans med andra. Som kommunikationsverktyg kan musik vara en social ”brygga” för att underlätta kommunikation mellan flera parter. Att bygga en kompisrelation med hjälp av musik är något som Scheid (2009) lyfter som en enormt viktig del när barn och unga skapar just relationer mellan varandra. Han menar att musiken skapar en samhörighet genom att dela samma upplevelse som någon annan.

Musik som gemenskap

Gurgels (2015) studie beskriver att en positiv relation mellan elev och lärare är en viktig del för att kunna engagera eleverna till att delta i undervisning. Resultatet visar att lärare som är medvetna och agerar för att stärka positiva relationer mot eleverna kommer bidra med mer rättvisa relationer.

Gurgel (2015) menar att musik är ett område i skolan där elever samarbetar med varandra för att skapa en viss musikalisk glädje. Hon menar att när den musikaliska glädjen finns då har läraren och eleverna skapat en viss gemenskap tillsammans. Denna gemenskap kan då vidga deras vyer samt skapa, nästan en familjegemenskap där och då.

Sulés (2016) artikel handlar om universitets elever och deras strävan att vara en del i en grupp. Studien är gjord på 19 stycken individer och studien utspelar sig på två stycken universitet i USA. Det skrivs även att en faktor till att elever tar examen är att de känner att de passar in och även att de är en del i en grupp. Sulé (2016) skriver i sin artikel att deltagarna använde hip-hop som en frisättning och därigenom kom närmare sitt inre jag. Med andra ord gav hip-hop dem en känsla av att de betydde något och det gav dem möjlighet att förstå andra.

Sammanfattning av tidigare forskning

Barn skapar oftast relationer med de som är mest lika dem själva och har liknande intressen. Då barns relationer har en helt annan funktion än vuxnas relationer är

vänskapsrelationer de viktigaste. För att kunna bygga bra relationer måste dock barnet besitta en god självuppfattning, annars kommer relationerna inte bli bra. Men barn behöver intellektuell stimulans innan de kan jobba på sociala relationer. En gren av intellektuell stimulans är kultur; musik som Dahl (2014), Ihrskog (2006) och Heinz (2018) skriver.

Att jollra tillsammans med sin mor eller någon annan fyller en viktig roll i barnens musicerande. Då barn använder musik mer än vad vi vuxna tror så är den tidiga utvecklingen inom musicerande ytterst viktigt. Exempel på hur barn använder musik är genom olika ramsor eller när de leker med olika leksaker som bidrar till barns vokalisering. Detta kan då vara bilar där barn använder sig av "Vroom" ljud (Forrester, 2010). Musik påverkar även elevernas sinnesro mycket starkt då det kan få dem till att uppleva känslor som sorg eller lycka väldigt skarpt (Scheid 2009). Då barn leker med varandra och använder sig av någon form av musik bildar de en gemenskap tillsammans. Under utförande av musicerande kan man säga att de bildar nästan en familjegemenskap. Då att tillhöra en grupp är viktig bland barn bidrar musik till att hitta sin egna lilla grupp. Musik spelas också ofta i barns huvud, detta kan bidra till att barn utvecklar sin egen form av *mindfulness* (Campbell, 2000).

Teoretiskt ramverk/Begrepp

Detta kapitel kommer att handla om våra valda teorier. De teorier vi valde är det sociala lärandet och relationsskapande. Vi valde just detta för att för att få en djupare förståelse samt en definition på de valda teorierna. Dessa definitioner kommer sedan användas i analysen.

Sociala lärandet

John Deweys teorier bygger på att skolan är en gemenskap. Han menade att eleverna lär sig mest när de samspelar med andra elever. Dewey menar även att det mest effektiva att lära är genom normal kommunikation med andra (Phillips & Soltis 2014). Vår ståndpunkt är att det sociala lärandet är viktigt inom fritidshemmet då fritidshemmets uppdrag är att skapa miljöer där eleverna kan utveckla goda kamratrelationer samt att kunna känna trygghet till en grupp (Skolverket 2018). Detta kopplar vi vidare i vår studie eftersom fritidshemmet är, för det mesta, grupporienterat och därför behövs det goda kamratrelationer som gynnar elevernas välmående. För att bygga vidare på det sociala lärandet kopplar vi det även till relationsskapande då det som beskrivit innan ingår i fritidshemmets uppdrag att utveckla goda kamratrelationer. Dahl (2014) skriver att en kamratgrupp påverkar elevernas självkänsla samt stimulerar eleverna till ny kunskap och nya intressen. Genom att utnyttja fritidshemmets möjligheter för att skapa en miljö som präglas av dialoger mellan individer kommer det gynna elevernas sociala förmåga. Fritidspersonalen ska samtidigt inte göra "lekgrupper" åt eleverna utan eleverna ska få möjlighet att själva konstruera dessa grupper.

Relationsskapande

När en individ uppnår eller upprätthåller en form av närhet till en annan individ definierar Tetzchner (2016) som relationsskapande. Med närhet menar han när barn delar känslor och upplevelser mellan varandra. Dahl (2014) lyfter att relationer är den viktigaste byggstenen för att kunna utföra ett pedagogiskt arbete. De viktigaste förutsättningarna för att kunna skapa en relation är förtroende, medmänsklighet samt omtanke om elevens självbild.

Lgr11 (2018) skriver "respekterar andra människors egenvärde" och "tar avstånd från att människor utsätts för diskriminering, förtryck och kränkande behandling, samt medverkar till att hjälpa andra människor". Detta tolkar vi som att skolan och fritidshemmet ska arbeta med att skapa goda relationer. För att skapa goda relationer behöver skolan och fritidshemmet arbeta med relationsskapande. Fritidshemmets undervisning skall även ge eleverna möjlighet att leka med andra och kunna samarbeta. Även här krävs det goda relationer.

Vår analys kommer att bygga på hur våra respondenter upplever relationskapande på fritidshemmet, musiken som ett relationsskapande verktyg och hur de upplever att musik påverkar elevernas välmående. Det kopplar vi till Tetzchner (2016) tankar om att relationsskapande sker när elever upplever något tillsammans. Även Dahl (2014) lyfter hur viktigt det är med relationer för att utföra ett arbete, praktikgemenskaper. En praktikgemenskap är när en praktik som utvecklas av individer på en särskild plats, till exempel en arbetsplats eller inom fritidshemmet. Detta innebär att alla som deltar i samma praktikgemenskap får tillfälle att agera och kommunicera med andra individer i samma praktikgemenskap. Dessa praktikgemenskaper gynnar relationsskapandet.

Begrepp

Relationsskapande

Relationsskapande är ett begrepp som vi kopplar till hur två individer bildar en relation med varandra. En relation innebär att två, eller fler individer, bildar ett förhållande mellan varandra som är byggt på känslor. Detta kan vara en kompisrelation där två elever delar samma intresse.

Musik

Med begreppet musik menar vi musik i alla dess olika former ; det kan vara lyssnande, spelande och skapande. Musik är ett brett område och fokuset på vår studie är hur deltagande i musik påverkar relationsbyggande. Inom musiken lyfter även upp vilka positiva effekter på elevens välmående den har. Detta har vi, som nämnt tidigare, valt att benämna *mindfulness*.

Metod

Den ansats vi har valt att använda i vårt arbete lutar sig mot är det fenomenologiska perspektivet, då det perspektivet baseras på hur människor upplever ett fenomen. Då vi undersökt hur fritidspersonal arbetar med relationsbyggande och musik som ett relationsskapande verktyg fick vi, med hjälp av en fenomenologisk ansats, en insikt i deras upplevelse på fenomenet relationsbyggande.

Intervjuer inom en fenomenologisk ansats

Den metod vi har valt är en kvalitativ undersökning i form av intervjuer. Vi har valt att arbeta med vuxenintervjuer då det är de som vi vill undersöka, samt att det är de vuxna som har den information som vi vill använda oss av. Då fenomenologin speciellt intresserar sig för hur det sociala livet byggs upp av de som deltar i det, passar fenomenologin väl in då vi valt att fokusera på det sociala lärandet (Denscombe 2018).

Den fenomenologiska ansatsen bygger på att beskriva istället för att analysera, tolka istället för att mäta samt medverkan. Att tolka det vi tagit del av i våra intervjuer är huvudpunkten i vår undersökning. Att intervjua lärare gav oss den fenomenologiska forskningsansatsens grundpunkter, det vill säga uppfattningar, attityder och känslor (Denscombe, 2018).

Urval

Vi har valt att intervjua fyra personer som arbetar på olika fritidshem. Vi har intervjuat fritidslärare samt fritidspedagoger som jobbar på fritidshem i södra Sverige. Detta är för vi har etablerat en tidigare kontakt med personalen där. Enligt Denscombe (2004) ska urvalet vara baserat på logiska skäl. Då vi intervjuar personal som jobbar på fritidshemmet utgår vi från logiska skäl då de vet hur verksamheten fungerar.

Vi har valt att göra ett explorativt urval. Ett explorativt urval är enligt Denscombe (2018) ett bra urval för att generera både information och insikter. Han menar att ett explorativt urval är bra lämpat för en studie där ämnet är relativt outforskat. När ett explorativt urval används är möjligheten för mer intressanta, extrema eller ovanliga exempel mer vanligt (Denscombe 2018).

Vi har då valt att döpa dessa till "L1" där L står för lärare och siffran byts ut till varje respondent. På så sätt blir det ingen fokus på om det är en kvinna eller man. Genom att inte använda fiktiva namn leder det även till att deltagarna får en djupare anonymitet. De respondenter vi har valt intervjua arbetar framförallt i fritidshemmet men även i skolan. Då vi har en personlig koppling med några av deltagarna har vi valt att inte nämna var skolan befinner sig. Detta är även för att ge deltagarna en djupare anonymitet samt att det inte är relevant för vårt valda vetenskapliga perspektiv.

Vi har valt att bara använda tre av deltagarnas svar då den fjärde inte gav tillräckligt utförliga svar för vår undersökning. Då denna person var en mailintervju så är det viktigt att båda parterna är duktiga på att skriva. På så sätt blir detta ett subjekt urval. Denscombe (2018) skriver att ett subjekts urval är när vi som författare väljer vilka respondenter vi tycker ger oss den bästa informationen. I detta fall valde vi att ta bort denna respondent då den informationen hen gav oss inte var tillräcklig.

Då vårt urval är relativt litet får vi ha reliabilitet i åtanke. Vi menar att våra respondenter ger relativt lika svar vilket stärker pålitligheten i vår studie. Bryman (2018) definition av reliabilitet är pålitligheten ett mått eller mätningar har. I detta fallet är det om antalet respondenter ger ett pålitlig svar. Vi anser eftersom svaren vi fick av respondenterna är väldigt lika stärker det reliabiliteten i vår studie.

Genomförande

Vi har använt oss av semistrukturerade intervjuer. Vi valde att göra intervjuerna ansikte mot ansikte och vi använde oss även av datorstödda intervjuer. I detta fallet är de datorstödda intervjuer genomföra genom mail. Dessa intervjuer bygger på att vi som intervjuare har en lista med ämnen som vi ska ta upp under intervjun. Men vi är flexibla och kan då låta respondenterna prata mer fritt om det är något de vill lyfta som inte står med på vår lista (Denscombe, 2018).

De intervjuer som vi genomförde ansikte mot ansikte valde vi att spela in på en mobiltelefon. Vi valde detta för att det skulle vara lättare att hantera materialet. Dessa inspelningar transkriberade vi sedan när alla intervjuer var klara.

Vi har även valt att göra två intervjuer genom mail. Kvale & Brinkmann (2014) skriver att datorstödda intervjuer som inte fokuserar på ett möte ansikte mot ansikte har både fördelar och nackdelar. Fördelar är att deltagarna kan fundera efter och ger ett mer eftertänksamt svar, de kan öppna sig mer då det inte är ett fysiskt möte och kan därför ge ett djupare svar. Nackdelarna är att det saknas kroppsspråk, tonläge och dessutom måste respondenterna vara duktig på att skriva (Kvale & Brinkmann, 2014). En fördel som Denscombe (2018) tar upp angående intervjuer via mail är att det inte kan ske några transkriberingsfel då det inte behövs göra någon transkribering.

Etiska överväganden

Det finns fyra etiska huvudkrav som vi måste arbeta efter och det är informationskravet, samtyckeskravet, konfidentialitetskravet samt nyttjandekravet. Informationskravet betyder att deltagarna ska bli informerade om deras roll i studien och även deras villkor. De ska även bli informerade att det är frivilligt att vara med och att de kan avbryta när de vill. De ska även få information om undersökningen som kan påverka deras villighet att delta. Detta gör vi genom att skicka ett missivbrev till deltagarna. Samtyckeskravet menas att forskaren måste inhämta samtycke från deltagarna och att de kan avbryta när de vill. Om deltagarna vill avbryta får inte

forskaren använda sig av något som deltagaren har varit med på. I missivbrevet har vi skrivit att det är frivilligt att vara med och att de kan ångra sig när de vill. Konfidentialitetskravet kommer väldigt nära tystnadsplikt och sekretess. Alla som arbetar med forskningsprojektet det vill säga forskare och respondenter ska arbeta efter tystnadsplikt. Forskaren har som uppgift att skydda information som kan avgöra deltagarens identitet dvs byta namn, inte säga vilken skola de arbetar på samt har vi valt att inte gå ut med kön. Deltagarna är väl medvetna om detta då det är det viktigaste kravet. Detta kravet innebär bland annat att byta namn på deltagarna samt inte utge vilken skola de arbetar på. Nyttjandekravet menas att uppgifter om enskilda individer får endast användas för forskningsändamål (Vetenskapsrådet, 2014). Nyttjandekravet är viktigt då vi berättar för dem hur vi kommer använda materialet vi får samt att det inte kommer användas i kommersiellt syfte.

Vi som forskare kan påverka de svar som personen som vi intervjuar ger. Detta kan ske på olika sätt som till exempel att personen kan bli stressad, hur bekväm personen känner sig etc. Svaren som personen ger ska även analyseras och även här kan intervjupersonerna påverka. Detta är för att svaren går att tolkas och analyseras. På så sätt påverkas svaren av intervjupersonernas förmåga att analysera (Kvale & Brinkmann, 2014). På så sätt är det viktigt att vi har det i åtanke när vi väl är ute och intervjuar personerna och i analysen.

Det krävs även att vi förser deltagarna med anonymitet om de väljer att delta i studien. Dock kan vi inte garantera att det blir så då personer de känner kan avgöra vilka de är som har sagt vissa saker om de läser studien. Det är även viktigt att deltagarna får veta innan vad studien handlar om så de kan göra ett val om de vill vara med eller inte. Det är även väldigt viktigt att de får ångra sig efteråt och vi som forskare måste då exkludera dem från vår studie.

Datainsamling

Som tidigare nämnt har vi utfört intervjuer med fritidslärare och fritidspedagoger. När intervjuerna var klara transkriberade vi dem för att kunna nyttja svaren vi fått till vårt resultat. Att transkribera är väldigt viktigt då vi behöver ha stöd från citat när vi ska tolka resultatet (Denscombe, 2018).

Denscombe (2018) skriver att en intervju fokuserar bara på vad människor säger och inte vad de gör. På så sätt stämmer inte alltid handlingarna och det personen säger överens. Det är även viktigt att ha i åtanke att semistrukturerade intervjuer inte alltid är sammanhängande med det som du vill ha svar på. Att kunna upprepa exakt samma sociala inramning är mer eller mindre omöjligt om du inte utföra samma studie på samma skola. En annan anledning att validiteten kan vara svårbedömd är att i en kvalitativ undersökning kan forskarna bli väldigt nära insatta i just undersökningen. Detta kan också leda till att det blir svårt att få fram samma resultat vid ett senare tillfälle (Denscombe, 2018).

Resultat

I resultatet presenteras vår empiri vi tagit del av under våra intervjuer. Intervjuerna är baserade på hur fritidspersonal upplever att de arbetar med relationsskapande och musik som ett verktyg för relationsskapande. Även välmående med hjälp av musik belys i empirin. Olika teman har bildats för att enklare få en förståelse och tydligare visa vad vi presenterar.

Relationsskapande

Relationsarbetet i dessa fritidshem bygger på sociala interaktioner. L1 tar upp leken och dess påverkan på elevernas relationsskapande:

Det är ju mer att de får leka ihop. till exempel i förskoleklass där är de ju mer inriktat på leken i början liksom att de ska interagera med sig själva eller med varandra. - L1

L2 tar upp sin metod på hur hen möter eleverna: *“man försöker se alla såklart någon gång under dagen.”* L3 bygger vidare på just sociala interaktioner, framförallt genom att eleverna interagerar med varandra:

Vi försöker att hitta de delar som vi har gemensamt med barnen, så att man har en positiv grund att bygga på. - L3

Respondenterna lyfter alla att eleverna ska känna sig så pass trygga i en grupp att de ska kunna lösa konflikter som uppstår själva. De menar för att lösa konflikter kräver en viss intellektuell mognad. L1 beskriver deras metod som en demokratisk metod:

Förhoppningen är ju att de ska lösa den själva men går inte det, nu kan jag bara prata för mig själv, men då asså att man ställer öppna frågor till dem så får de själva tänka så man inte ger dom ett svar. - L1

Även om eleverna känner sig trygga i en grupp finns det alltid elever som fungerar sämre med vissa än med andra. L3 säger att eleverna oftast själva vet om vilka de fungerar tillsammans med:

Eleverna har till största del hittat vilka som de fungera bra ihop med så att det inte hela tiden hamnar i konflikter, detta går dock i perioder. - L3

Musik på fritidshemmet

Av de vi intervjuat har den större delen använt sig av musik på olika sätt. Det kan vara allt från bakgrundsmusik när de jobbar med andra teoretiska ämnen till musiktävlingar eller till relationsbyggande. Detta beskriver L1 väldigt bra:

när man är man är man till exempel ute på fritids så är det ju en aktivitet som lockar till sig många elever från olika årskurser och olika åldrar och olika fritidshem[...] I trean nu har de då i en tid räknat matte och läst alternativt läst då i början av skoldagen till musik då lugnande musik. - L1

L3 bygger vidare på detta genom att lyfta melodifestivalen som något de arbetar med:

Då melodifestivalen är väldigt populärt bland barnen har vi varje år en omröstning för att se hur barnen på fritids tror att resultatet kommer att bli - L3

Även L1 har med melodifestivalen i åtanke när vi pratar om musik även om L1 kanske inte är intresserad av det:

Det lyssnas på väldigt många musikklipp och låtar från melodifestivalen och eurovision när det är läge för det eller när det är aktuellt[...] Sen kanske inte jag är rätt person att använda sig att koppla till melodifestivalen då jag sett ett avsnitt i hela mitt liv. - L1

Musik som relationsskapande verktyg

Ett annat arbetssätt som en av de vi intervjuat jobbat med är olika kulturella möten. Detta genom att eleverna får möjlighet att lyssna på musik som inte är den typen av musik de lyssnar på i vanliga fall. L3 beskriver detta som:

Eftersom vi använder musiken dagligen på fritidshemmet är eleverna väldigt vana vid det. På så sätt har elever med ett annat modersmål än svenska börjat våga spela musik från sina egna kulturer. Detta har lett till att de andra eleverna har fått en djupare förståelse och dom relationerna har blivit stärkta. - L3

Men sedan finns det även de som inte jobbar med det alls. L2 beskriver det som något de inte planerar att jobba med men det har potential att vara något väldigt användbart. L2 beskriver det: *“jag tänker att man har igång musik och att eleverna får lite inspiration och håller sig i närheten”*. Just detta sätt, att lyssna på musik, har fler av våra intervjuer pekar på att lyssna på musik är det vanligaste på fritidshemmet. L1 säger: *“Att man spelar kanske lugn musik utan sång utan du ska bara lugna dig, slappna av, komma till rätta komma till ro”*. L1 menar att lyssnade på musik kommer hjälpa dig att kunna fokusera bättre på det du jobbar med. L2 stämmer också in på detta:

De vill gärna lyssna på låtarna och då sätter vi igång dom. Då blir det rätt trevliga samtal runt eleverna och oss lärare och det blir god stämning. - L2

Även L3 påpekar att musik ger en positiv arbetsmiljö: *“att ge musik som det går att arbeta till när många siter och t.ex. pysslar”*.

Respondenterna beskriver musik som ett verktyg att samla elever runt en punkt. De menar att musik är något som lockar elever till att umgås och socialisera med varandra. L1 lyfter detta som att alla elever från olika avdelningar och olika åldrar samlas runt just musiken och deltar i aktiviteter tillsammans med elever de inte brukar umgås med:

Det är ju bra när man är man är man till exempel ute på fritids så är det ju en aktivitet som lockar till sig många elever från olika årskurser och olika åldrar och olika fritidshem. För det är ju inte så att nu ska bara A-huset stå och dansa utan drar man ut musik och sätter på får vem som helst komma och dansa liksom. på så sätt integrerar det många, olika åldrar och olika hus. - L1

Välmående med hjälp av musik

Att använda musikens lugnande effekt är något alla respondenter ställde sig positivt till. De menade att detta är något som kommer gynna eleverna och deras välmående i längden. L2 menar att det är bra att använda musik som lugnade och att det är en träningssak för alla eleverna: *“jag tror det hade fungerat jättebra. Dock är det ju en träningssak.”* L3 beskriver det som något som kan vara bra för den största delen av barnen. L1 sätter samman effekten av musik med känslan av lugn och ro:

Med musik är det lugn och ro så gott som iallafall. Visst det förekommer ju att de pratar med varandra då det är ju inte helt knäpptyst även om det är musik. - L1

Som tidigare nämnt tar L3 och L1 upp bakgrundsmusik som en metod för att lugna eleverna. L1 betonar hur utan musik i bakgrund när eleverna jobbar stiger ljudvolymen ofta markant. L1 beskriver detta som en “polsk riksdag”. Det L1 menar med “polsk riksdag” är just att alla försöker överrösta varandra. L1 beskriver bakgrundsmusik som något som är positivt till att skapa en positiv arbetsmiljö:

Med musik är det lugn och ro så gott som iallafall. Visst det förekommer ju att de pratar med varandra då det är ju inte helt knäpptyst även om det är musik. Men om man jämför det är det kanske några som viskar lite, med musik i bakgrunden, till att inte ha musik i bakgrunden och det mer eller mindre kan liknas med en polsk riksdag, mer eller mindre. - L1

L3 har en annan beskrivning på detta. L3 säger att det används som en metod för att skapa en positiv arbetsmiljö. Detta säger även L2: *“Då blir det rätt trevliga samtal runt eleverna och oss lärare och det blir god stämning.”* Men alla respondenter tror att musik är något som kommer gynna elevernas välmående i längden. L3 säger dock att det alltid kommer att finnas hinder, men att det gynnar majoriteten:

Jag tror att det skulle vara bra för en större del av barnen, dock kommer det alltid att finnas de barn som inte kommer att förstå eller rent av bara vägra göra det. - L3

L1 lyfter även fördelar för elevers välmående. Hen säger att musik tillåter eleverna att lugna ner sig och finna ro i nuet:

Att man spelar kanske lugn musik utan sång utan du ska bara lugna dig, slappna av, komma till rätta komma till ro[...] Så har dom lite musik just för att det inte ska bli det sorlet. När de ska sitta och fundera så kan dom sitta och lyssna istället för att prata, tror jag. - L1

Analys

I detta kapitel kommer vi att analysera vår empiri utifrån det teoretiska ramverket och tidigare forskning.

Relationsskapande

Lärarna i vår studie tar upp vikten med leken som en viktig byggsten i relationsskapandet. Genom leken byggs det kamratgrupper och enligt Dahl (2014) bidrar kamratgrupper till en bättre självkänsla hos eleverna. En kamratgrupp stimulerar även eleven till nya kunskaper och intressen. Detta grundar sig i det sociala lärandet då det sociala lärandet bygger på att elever interagerar med varandra; att de lär sig bäst i en gruppkonstellation. Hansson (2012) beskriver i sin studie att när elever får samspela med varandra bygger de starka relationer som bygger på ömsesidig respekt. Empirin visar tydligt på att så är fallet. Då leken ses som viktig enligt lärarna i vår studie, kan vi här knyta det Deweys teori om att barn lär sig bäst när de samspelar med andra (Phillips & Soltis, 2014). Vi lyfter även det som lärarna uttryckte angående konflikthantering. L1 anser att eleverna ska lösa detta själva. Att eleverna ska känna sig trygga i en grupp är något som lyfts i Lgr 11 (2011, rev. 2018). Eleverna ska känna att de har en möjlighet att utveckla goda kamratrelationer. Genom att lösa konflikter tillsammans delar eleverna en upplevelse, de samspelar tillsammans. Även L3 lyfter samspelet mellan elever som en ytterst viktig punkt i relationsskapandet. L3 syftar på att elever med många gemensamma intressen bildar en relation snabbare än vad två elever som inte har något gemensamt gör. Detta kopplar vi till vad Tetzchner (2016) lyfter angående närhet. Två elever med gemensamma intresse delar en form av närhet tillsammans då de båda gillar samma saker. Denna närhet lyfter L2 när hen tar upp att de försöker se alla elever någon gång under dagen. En elev som blir sedd och hörd är en elev som delar en känsla med en annan och på så sätt får eleven den närheten som Tetzchner (2016) lyfter.

För att sedan koppla detta till vad Ihrskog (2006) skriver om att barn bildar relationer med de som mest lika dem själva så nämner L3 att de fokuserar på vad deras elever har gemensamt. Ihrskog (2006) nämner att de barn som är lika varandra i flera aspekter har också enklast att forma goda relationer. Detta understryker L3 när hen säger att de jobbar med att bygga en grund på saker som eleverna har gemensamt. Detta går att koppla till praktikgemenskaper som Dahl (2014) lyfter: eleverna samverkar här i samma praktikgemenskap och kan då bilda en gemenskap tillsammans.

De upplevelser som fritidspersonal har angående deras arbete med relationsskapande är relativt lika då de utgår från samma underlag, läroplanen. Fritidspersonalen upplever att de bemöter sina elever med ett demokratiskt synsätt där alla elever ska synas och höras. De upplever också att de flesta aktiviteter som utförs på fritidshemmet är grupporienterade där eleverna samspelar med varandra.

Musik på fritidshemmet

Respondenterna har tagit upp hur de använder musik på sina fritidshem och alla beskriver att de använder det i sin verksamhet. L1 beskriver musiken som ett socialt lärande där elever samlas runt en och samma punkt. Hen lyfter att när musik spelas så samlas en stor mängd elever runt den från olika avdelningar för att antingen dansa eller bara prata. Att ingå i dialog och diskussion med andra elever räknats, enligt Dewey, som en av de mest effektiva formerna av lärande (Phillips & Solits, 2014). L3 nämner även att de använder musik då de har

tävlingar baserade på musikaliska händelser som melodifestivalen. Ihrskog (2006) lyfter att elever bildar enklast relationer till de som är mest lika dem själva. Låtarna i Melodifestivalen kan samla elever som gillar samma sång, det vill säga en sång som är mest lik elevernas egna musiksmak.

Campbell (2000) beskriver hur barn använder musik mer än vad vi vuxna tror. Exempel på detta kan vara som L3 skriver, att barn använder musiken från Melodifestivalen för att göra en form av tävling av det. L3 skrev att de gjorde en egen omröstning för att se hur alla barnen på fritids hade röstat. Att utnyttja stora musikaliska och kulturella händelser som melodifestivalen är en av fritidshemmets största möjligheter. Med dessa kan vi som lärare utnyttja elevernas intresse och utmana dem till att lyssna på annan typ av musik än vad de är vana vid då melodifestivalen är fylld med olika typer och genrer av musik. Detta menar Gurgel (2015) är en möjlighet för läraren att bilda en stark relation med eleverna då de kan dela på den musikaliska glädjen tillsammans. Eftersom det är något eleverna är intresserade av får vi möjlighet att fullfölja en av fritidshemmets viktigaste uppdrag: att ge eleverna en meningsfull fritid. Att uppleva saker tillsammans med andra individer menar Phillips & Soltis (2014) är en viktig del i det sociala lärandet. Här upplever eleverna musiken tillsammans med sina klasskompisar och delar då den musikaliska glädje som Gurgel (2015) lyfter.

Danielsson (2012) menar att musik stärker anknytningar till en viss plats. Här visar det sig att om musik spelas på fritidshemmet lockas elever till att samlas vid den platsen. Han menar att musik är ett ämne som för samman människor vilket vår empiri visar att det stämmer. Här bildar eleverna en praktikgemenskap på fritidshemmet vilket Dahl (2014) menar är en viktig del i relationsskapandet.

Enligt respondenterna arbetar fritidshemmen inte aktivt med musikundervisning. Istället använder de musik som en samlingspunkt för eleverna där de kan varva ner och det skapar en lugnare miljö vilket i sin tur gynnar elevernas välmående.

Musik som relationsskapande verktyg

Respondenternas fritidshem använder musik som relationsskapande på två olika vis. Den ena metoden är att samla eleverna runt en och samma punkt och den andra metoden är att låta eleverna uppleva något tillsammans.

De svar vi fick från våra respondenter tyder på att de ser musik som ett relationsskapande verktyg för att implementera det sociala lärandet. L1 lyfter detta genom att säga att musik bidrar till att elever uppmuntras att kommunicera med varandra. Kommunikationen är essentiell när individer ska bilda en harmonisk grupp (Soltis & Phillips, 2014).

L3 beskriver att de använder musiken som ett verktyg för att ge eleverna en större kulturell förståelse. Detta leder till att eleverna kommer närmare varandra, och precis som både Tetzchner (2016) och Hansson (2012) skriver delar eleverna en närhet med varandra. De delar

också en form av upplevelse tillsammans. Att möta en ny kultur är en upplevelse som elever måste bemöta i dagens samhälle. Tetzchner (2016) menar att en sådan upplevelse stärker elevers relationsskapande.

I resultatet får vi fram att musik är en påverkande faktor i relationsskapandet. Vi menar att musik öppnar upp till goda samtal samt en arbetsmiljö som gynnar alla. Ihrskog (2006) tog upp att barn bildar kompisrelationer med de som är mest lika de själva. Detta kopplar vi till det L2 nämnde angående musik och trevliga samtal mellan elever. När elever hittar musik de gillar vill de gärna prata om vad som är bra med låten. Ett exempel på detta kan vara Melodifestivalen. Där ser eleverna artisterna när de spelar, sjunger och dansar. Hittar de en annan elev på fritids som gillar samma låt brukar de prata om hur de dansade eller vilka kläder de hade på sig. Antingen om de gillade kläderna eller de inte gjorde det så bildar det en konversation som elever börjar bygga sina relationer på. Samtidigt som läraren spelar musik kommer det många elever och samlas runt just musiken. L2 beskriver detta som att när vi lärare *“har igång musik och att eleverna får lite inspiration och håller sig i närheten”*. Då eleverna samlas runt om en punkt kommer spontana konversationer uppstå. Detta går med att koppla till det Heinz (2018) skriver om att relationer är en spegling av två individers kulturella sammanhang. Då musiken, som de beskriver, är en väldigt viktig del i detta kulturella sammanhang kan vi koppla detta till melodifestivalen återigen. Melodifestivalen är en av de största kulturella händelserna som barn har lätt åtkomst till. Att elever har en tendens att följa melodifestivalen bekräftas även av L1 då hen beskriver att eleverna gärna lyssnar och tittar på olika klipp från Melodifestivalen. Att eleverna då väljer att titta på klipp de tycker kan ge upphov till att fler elever som också tycker just det klippet är bra att bilda en form av gemenskap över klippet.

Begreppet kultur framkommer i Dahls (2014) text. Hon tar upp att alla elever behöver intellektuell stimulans, vilket vi kopplar till den kulturella stimulans de får via musik. Här lyfter vi dock en annan diskussion då det finns de elever som inte ser på Melodifestivalen. Det kan bero på bristande intresse från eleverna, vårdnadshavare eller att det inte ingår i deras kultur. Alternativt kan det ligga hos fritidspersonal, att de inte är intresserade av detta. Vi anser att det inte finns anledning att inte arbeta med något som eleverna är intresserade av då eleverna ska ha ett inflytande på undervisningen (Skolverket 2011, rev. 2018). Dock beskriver L3 en bra lösning för att lösa olika kulturella skillnader. L3 säger att då de har en vana att spela musik på fritids har elever från andra kulturer börjat spela musik från deras hemländer. Detta leder till att alla elever får ett möte med nya kulturer och nya inblickar i andra kulturer. Just i mötet med andra kulturer kan elever hitta nya möjligheter att bilda relationer då de upptäcker att de är väldigt lika andra som de inte har haft möjlighet att se innan.

Välmående med hjälp av musik

L1 lyfter att musik påverkar elevernas sinnesro. Med detta menar L1 om musik spelas i bakgrunden av ett arbetspass blir eleverna lugnare och får enklare att koncentrera sig. Scheid (2009) skriver att musik skapar känslor och påverkar barn och ungas sinnesro. Den kan göra eleverna ”peppade” eller låter dem komma ner i varv. Vi menar då att låta eleverna välja musik lite oftare då de ska slappna av eller när de ska göra aktiviteter där det krävs mer lugn

och ro är enormt viktigt för själva elevernas välmående. Att här välja en låt som egentligen stimulerar eleverna och sen ge eleverna uppmaning om att lugna ner sig kan stressa eleverna. Men som L1 säger, om rätt musik spelas kan leda till att arbetspassen blir lugnare och mer behagliga för alla.

Just bakgrundsmusik är det flera som lyfter. Både L1 och L3 lyfter det som något de använder för att eleverna ska kunna koncentrera sig bättre och sänka ljudvolymen. L1 menar att när de har musik spelande finns det ett ro hos eleverna. De kan sitta och tänka på uppgiften samtidigt som de lyssnar på musiken. Detta istället för att sitta och prata med andra och störa dem. Det lugnet som uppstår då är något som eleverna upplever tillsammans.

Fritidspersonalen upplever att musik påverkar elevernas välmående positivt. Eleverna hittar lättare lugnet och kan då ge eleverna tid för vila och rekreation.

Diskussion

Resultatet samt analysen på vår undersökning visar att fritidspersonal jobbar med att stärka relationerna på fritidshemmet samt är positiva mot musik som relationsskapande verktyg. Detta kan vi se genom resultatet och analysen, att vi har fått svar på vår frågeställning.

Respondenternas svar var oftast utvecklade och genomtänkta. På så sätt fick vi väldigt bra empiri som var relaterad till vår undersökning. Även om vi fick fram utvecklade svar och bra empiri skulle det nog varit bättre om vi hade mer empiri. Med mer empiri blir det lättare att analysera och jämföra svaren. På så sätt hade vi även kunnat generalisera på ett bredare spektrum. En bidragande faktor till att de blev så få intervjuer är tidsramen vi hade att utgå från. Denna tidsram ger en begränsad tid att utföra intervjuer. Hade vi haft mer tid att utföra intervjuer hade vi kunnat samla mer empiri.

De forskningsfrågor detta arbete utgått från har besvarats i resultat och analys. Vi utgick från dessa frågor när vi utförde intervjuerna och vi tycker att resultatet och analysen visar att vi fick svar på dessa frågor.

De teorier vi använt oss av är *socialt lärande* samt *relationsskapande*. Dessa teorier underlättade vår analys då de var enkla att koppla till vårt resultat. Anledningen till att vi valde dessa var för att dessa besvarade vårt syfte samt frågeställningar. Hade andra teorier använts hade hela analysen delen sett annorlunda ut vilket hade ändrat hela studien. Även den tidigare forskningen var till god hjälp när empirin skulle analyseras. Nackdelen med den tidigare forskningen är att det är bara en som är direkt kopplad till fritidshemmet vilken gör det svårare att analysera utifrån fritidshemmet.

Resultatet av studien kan användas för att betona vikten av relationsskapande på just fritidshemmet samt musik och dess påverkan på verksamheten i fritidshemmet. Empirin och analysen pekar på att elever har en känslomässig anknytning till musik som är positiv för elevernas utveckling. En ökad upplevelse av anknytning till skolan överlag ger en ökad känsla av trygghet (Tetzchner, 2016).

Metoddiskussion

Kvale & Brinkmann (2014) skriver att intervjuer är baserat på vad människor har upplevt, det vill säga att intervjuer är ett fenomenologiskt sätt att forska. Att få fritidspersonalens upplevelser om relationsskapande och musik är syftet för vår undersökning. Detta visar att en kvalitativ undersökning med intervjuer som metod var rätt metodval. Då vi använde oss av datorstödda intervjuer stötte vi på problem med en av respondenterna. Som tidigare nämnt valde vi att exkludera en av våra respondenters svar då dessa inte var tillräckligt utvecklade för att kunna applicera på empirin samt analysen. Att istället ha utfört alla intervjuer ansikte mot ansikte hade varit mer optimalt då det underlättar för oss som forskare. Vi får enklare att ställa följdfrågor och slipper den långa process som mail innebär.

Forskningsluckor till framtida forskare

Att utföra en större studie där både observationer samt intervjuer med såväl elever som lärare hade detta ämne vunnit på. Då fritidshemmet nyligen har blivit tillagd i läroplanen har även dess status ökat och detta kan leda till mer forskning vilket behövs för att utveckla fritidshemmets undervisning. Detta är både för att det ska kunna framkomma nya studier samt för att kunna analysera forskning.

Referenser

Allwood & Erikson (2017). *Grundläggande vetenskapsteori: för psykologi och andra beteendevetenskaper*. Andra upplagan Lund: Studentlitteratur.

Auerbach & Delport (2018). "Developing Mindfulness in Children through Participation in Music Activities", *South African Journal of Childhood Education*, vol. 8, no. 1, pp. 1-7.

Bris, (2019) "Skolstress". <https://www.bris.se/for-vuxna-om-barn/vanliga-amnen/forskola-och-skola/skolstress/#> Hämtad 6/6 - 19

Bryman, Alan (2018). *Samhällsvetenskapliga metoder*. Upplaga 3 Stockholm: Liber

Campbell, (2000). "What Music Really Means to Children", *Music Educators Journal*, vol. 86, no. 5, pp. 32-36.

Dahl (2014). *Fritidspedagogers handlingsrepertoar Pedagogiskt arbete med barns olika relationer*. Växjö: Linnaeus University Press.

Danielsson (2012). *Musik oss emellan identitetsdimensioner i ungdomars musikaliska deltagande*. Örebro: Örebro universitet. Tillgänglig på Internet: <http://oru.diva-portal.org/smash/get/diva2:527517/FULLTEXT03.pdf>

Denscombe (2018). *Forskningshandboken: för småskaliga forskningsprojekt inom samhällsvetenskaperna*. Fjärde upplagan Lund: Studentlitteratur.

Denscombe (2004). *Forskningens grundregler: samhällsforskarens handbok i tio punkter*. Lund: Studentlitteratur.

Forrester, (2010). "Emerging Musicality during the Pre-School Years: A Case Study of One Child", *Psychology of Music*, vol. 38, no. 2, pp. 131-1.

Gurgel, (2015). "Building Strong Teacher-Student Relationships in Pluralistic Music Classrooms", *Music Educators Journal*, vol. 101, no. 4, pp. 77-84.

Hansson (2012). *Den nödvändiga osäkerheten elevers perspektiv på respekt i relationer i skolan*. Diss. Karlstad : Karlstads universitet, 2012. Tillgänglig på Internet: <http://urn.kb.se/resolve?urn=urn:nbn:se:kau:diva-1196>

Heintz (2018). *"Alla är ju med alla..." : Kamratskapande gruppinteraktioner i skolan*. Tillgänglig på Internet: http://portal.research.lu.se/ws/files/43148991/Heintz_manus_slutversion.pdf

Ihrskog (2006). *Kompisar och Kamrater Barns och ungas villkor för relationsskapande i vardagen*. Växjö: Växjö University Press. Tillgänglig på Internet: <http://lnu.diva-portal.org/smash/get/diva2:206823/FULLTEXT01.pdf>

Kvale & Brinkmann (2014). *Den kvalitativa forskningsintervjun*. Johanneshov: MTM. *Läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet 2011: reviderad 2018*. (2018). [Stockholm]: Skolverket.

Phillips & Soltis (2014). *Perspektiv på lärande*. 2. uppl. Lund: Studentlitteratur
Scheid (2009). *Musiken, skolan och livsprojektet: ämnet musik på gymnasiet som en del i ungdomars identitetsskapande*. Diss. Umeå : Umeå universitet, 2009. Tillgänglig på Internet: <http://urn.kb.se/resolve?urn=urn:nbn:se:umu:diva-1963>

Skolverket (2019). *Tillitsfulla relationer mellan lärare och elever är viktigt för studiero*. Hämtad: 2019-07-18 09:37. Tillgänglig på Internet: <https://www.skolverket.se/skolutveckling/inspiration-och-stod-i-arbetet/stod-i-arbetet/koll-pa-studiero/goda-relationer-mellan-elever-framjar-trygghet-och-studiero>

Sulé, (2016). "Hip-Hop Is the Healer: Sense of Belonging and Diversity among Hip-Hop Collegians", *Journal of College Student Development*, vol. 57, no. 2, pp. 181-196.

Tetzchner (2016). *Utvecklingspsykologi*. 2. uppl. Lund: Studentlitteratur

Vetenskapsrådet (2014) *Forskningsetiska principer inom humanistisk – samhällsvetenskaplig forskning*. Vetenskapsrådet.

Bilagor

Missivbrev

Hej, vi heter Alexander Johnsson & Johannes Johnsson. Vi läser vår sista termin på programmet grundlärare med inriktning fritidshem på Linnéuniversitetet i Växjö och håller på att skriva ett självständigt arbete. Syftet med vårt arbete är att undersöka relationerna på fritidshemmet mellan elev-elev samt elev-lärare och studera om musik påverkar dessa relationer. Antingen om det gynnar relationsskapandet eller om det försvårar relationsskapandet. Ni kan delta i vår studie oavsett om ni använder musik i den pedagogiska verksamheten med eller inte. Vår handledare heter Niklas Elofsson.

Vi har valt just detta ämne då elevgruppen är väldigt viktig då det kommer till fritidshemmets syfte. Vi vill undersöka om elevgrupper som använder sig utav musik fungerar bättre tillsammans. Förhoppningsvis kan denna undersökning visa resultat som gör det möjligt att applicera resultatet i verksamheten.

Med musik menar vi att det användas i någon form. Det kan vara allt från att lyssna på musik, spela musik eller att ha i bakgrunden som avslappning eller som ett verktyg för att öka fokusen hos eleverna.

De fyra huvudkraven inom forskning: informations-, samtyckes-, konfidentialitets- och nyttjandekravet kommer att användas under intervjuerna och genom hela studiens process.

Vi vill intervjua just dig som är lärare inom fritidshem/fritidspedagog då du har full koll på hur just er verksamhet fungerar. Vi hade varit väldigt tacksamma om du vill avvara lite tid för att ställa upp på vår intervju.

Tack på förhand!

Mvh

Alexander Johnsson & Johannes Johnsson

Bilaga 2

Här nedan presenteras de frågor vi ställde till respondenterna. De tematiseras utifrån samma tematik i själva studien.

Intervjufrågor

Relationsskapande

Beskriv eran elevgrupp.

Hur fungerar relationerna elev-elev? Elev-lärare?

Vad/hur arbetar ni för att stärka relationer?

Har ni mycket konflikter eller är eran elevgrupp mer samspelt och på samma nivå?

Varför uppstår konflikterna?

Vad brukar konflikterna handla om?

Kan eleverna lösa det själva eller brukar ni hjälpa dem?

Musik

Är musik något ni har med i er undervisning?

Om inte har ni funderat på att använda musik i undervisningen?

Hur skulle du vilja arbeta med musik i fritidshemmet?

Hur använder ni musik i undervisningen?

Är det uppskattat hos eleverna?

Använder ni stora musikaliska händelser i eran undervisning?

Välmående med hjälp av musik

Vad tror du om *mindfulness* och dess påverkan på elever?